

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра психології та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

 Богдан КОРОБКО
» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ТЕХНОЛОГІЇ РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ ТА ПІДТРИМКИ РОДИН ДІТЕЙ З
ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ»

(назва навчальної дисципліни)

Підготовки магістра

(назва ступеня вищої освіти)

Освітньої програми Дошкільна освіта

(назва освітньої програми)

Спеціальності A2 «Дошкільна освіта»

(код і назва спеціальності)

Полтава
2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Технології раннього втручання та підтримки родин дітей з особливими освітніми потребами» для здобувачів вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта», другого (магістерського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Дошкільна освіта», 2026 року.

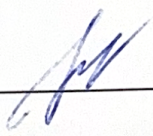
Розробник: Шевчук Вікторія Валентинівна, доцент кафедри психології та педагогіки

Погоджено:

Гарант освітньої програми Оксана ТУР

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

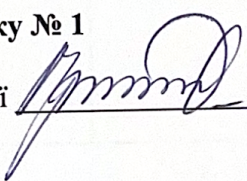
Протокол від «25» серпня 2026 року №1

Завідувач кафедри психології та педагогіки Леся КЛЕВАКА

«25» серпня 2026 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «27» серпня 2026 року № 1

Голова навчально-методичної комісії Віктор ЧЕРНИШОВ

«27» серпня 2026 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма здобування освіти
		денна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань А Освіта	вибіркова
Загальна кількість годин – 120		
Модулів – 1	Спеціальність А 2 Дошкільна освіта	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		1-й
		Семестр
		2-й
	Лекції	
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>магістр</u>	14 год.
		Практичні
		18 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		88 год.
		Індивідуальна робота:
	-	
	Вид контролю: диференційований залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобування освіти – 32/88.

2. Мета навчальної дисципліни

2.1. Метою вивчення дисципліни «Технології раннього втручання та підтримки родин дітей з особливими освітніми потребами» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системних знань про теоретичні, методологічні та організаційні засади раннього втручання; розвиток професійної готовності до раннього виявлення потреб дітей раннього та дошкільного віку, які мають порушення розвитку або ризик їх виникнення; оволодіння сучасними технологіями комплексного оцінювання розвитку дитини, планування та реалізації індивідуалізованої підтримки; формування здатності організовувати партнерську взаємодію з родиною та міждисциплінарною командою фахівців. Особлива увага приділяється сімейноцентрованому підходу, підтримці батьківської компетентності, розвитку ресурсів родини та забезпеченню активної участі дитини в повсякденному житті сім'ї й освітньому середовищі.

Упродовж опанування курсу студенти повинні набути таких **компетентностей**:

Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі здобуття освіти фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність працювати в команді.

Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни «**Технології раннього втручання та підтримки родин дітей з особливими освітніми потребам**» є попередньо опановані дисципліни.

4. Очікувані результати здобування освіти з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими вміннями й навичками:

- Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів.
- Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.
- Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.

- Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.
- Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.
- Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.
- Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.
- Володіти вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального здобування освіти, особистісно орієнтованого підходу та суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

5. Критерії оцінювання результатів здобування освіти

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний порогов рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	А	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	С	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої

			завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень і володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання диф.залику	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах здобування освіти є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/залику.	Незадовільний , здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів здобування освіти

Під час вивчення дисципліни «**Технології раннього втручання та підтримки родин дітей з особливими освітніми потребами**» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів здобування освіти:

- усне опитування та виконання практичних завдань;
- стандартизовані письмові тести для здійснення поточного/проміжного контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу (здійснюється під час проведення практичних занять).
- презентації результатів виконаних завдань;
- диференційований залік.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади раннього втручання

Тема 1. Раннє втручання як система міждисциплінарної та сімейноцентричної допомоги дитині й родині.

Сутність, мета, завдання та принципи раннього втручання. Значення своєчасної комплексної підтримки дітей раннього віку з порушеннями розвитку або ризиком їх виникнення та їхніх родин. Біопсихосоціальний і функціональний підходи до розуміння розвитку дитини, урахування її індивідуальних можливостей, потреб, ресурсів і умов життєдіяльності. Сімейноцентричний підхід та партнерська взаємодія «дитина – родина – фахівці». Міждисциплінарна команда та координація діяльності фахівців. Визначення індивідуальних цілей підтримки, їх реалізація у природному середовищі та повсякденних активностях дитини. Моніторинг результатів раннього втручання та забезпечення наступності подальшої підтримки.

Практичне заняття №1

Тема 2. Нормативно-правові, організаційні та командні засади системи раннього втручання.

Нормативно-правове забезпечення системи раннього втручання, основні принципи організації та надання відповідних послуг. Організаційні форми, умови та етапи надання послуг раннього втручання дітям і родинам. Міждисциплінарна командна взаємодія, розподіл професійних функцій і координація діяльності фахівців. Партнерство фахівців із родиною, спільне визначення потреб, цілей і напрямів підтримки дитини. Забезпечення доступності, безперервності та наступності послуг раннього втручання.

Практичне заняття №2

Тема 3. Раннє виявлення порушень і ризиків розвитку та комплексне функціональне оцінювання дитини.

Раннє виявлення порушень і ризиків розвитку дітей раннього віку. Основні напрями та принципи комплексного оцінювання розвитку дитини з урахуванням її індивідуальних особливостей, можливостей і потреб. Функціональне оцінювання дитини в природному середовищі та повсякденних життєвих ситуаціях. Визначення сильних сторін, труднощів, ресурсів і потреб дитини та родини для планування індивідуальної підтримки.

Практичне заняття №3

Тема 4. Оцінювання потреб, пріоритетів і ресурсів дитини та родини. Сімейноцентричне оцінювання потреб, пріоритетів і ресурсів дитини та родини. Врахування індивідуальних особливостей, можливостей і труднощів дитини, а також потреб, очікувань і ресурсів родини. Визначення пріоритетних напрямів підтримки та спільне формулювання цілей раннього втручання з урахуванням сильних сторін і можливостей дитини та сім'ї.

Практичне заняття №4

Тема 5. Планування та реалізація індивідуальної програми раннього втручання.

Визначення функціональних цілей та планування індивідуальної програми раннього втручання відповідно до потреб дитини й родини. Рутинно-орієнтований підхід та інтеграція розвивальної підтримки у повсякденні активності дитини. Домашнє візитування, консультування та коучинг батьків як форми підтримки їхньої компетентності. Моніторинг результатів і коригування програми відповідно до динаміки розвитку дитини та змін потреб родини.

Практичне заняття №5

Тема 6. Моніторинг розвитку дитини та оцінювання ефективності раннього втручання.

Відстеження динаміки розвитку та функціональних можливостей дитини. Оцінювання досягнення визначених функціональних цілей і результативності заходів раннього втручання. Аналіз ефективності індивідуальної програми, визначення потреби в її коригуванні відповідно до змін у розвитку дитини та потреб родини.

Практичне заняття №6

Тема 7. Психолого-педагогічна підтримка родини та забезпечення наступності допомоги дитині.

Психологічні особливості та потреби родин дітей з особливими освітніми потребами. Форми й технології психолого-педагогічної підтримки батьків, розвиток їхньої компетентності та ресурсності. Партнерська взаємодія родини і фахівців у процесі підтримки дитини. Забезпечення наступності допомоги та організація переходу дитини із системи раннього втручання до закладу дошкільної освіти.

Практичне заняття №7

Практичне заняття №8

Практичне заняття №9

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні	лабораторні	Індивід. роб	Самост. роб.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади раннього втручання						
Тема 1. Раннє втручання як система міждисциплінарної та сімейноцентричної допомоги дитині й родині.	18	2	2	-	-	14
Тема 2. Нормативно-правові, організаційні та командні засади системи раннього втручання.	18	2	2	-	-	14
Тема 3. Раннє виявлення порушень і ризиків розвитку та комплексне функціональне оцінювання дитини.	18	2	2	-	-	14

Тема 4. Оцінювання потреб, пріоритетів і ресурсів дитини та родини.	18	2	2	-	-	14
Тема 5. Планування та реалізація індивідуальної програми раннього втручання.	18	2	2	-	-	14
Тема 6. Моніторинг розвитку дитини та оцінювання ефективності раннього втручання.	18	2	2	-	-	14
Тема 7. Психолого-педагогічна підтримка родини та забезпечення наступності допомоги дитині.	12	2	6	-	-	4
Усього годин	120	14	18	-	-	88

9. Перелік питань для семінарських занять

№ заняття	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
		для денної форми
	Семінарські заняття не передбачені*	

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
		для денної форми
1	Тема 1. Раннє втручання як система міждисциплінарної та сімейноцентричної допомоги дитині й родині. 1. Сутність, мета, завдання та принципи раннього втручання. 2. Значення своєчасної комплексної підтримки дітей раннього віку з порушеннями розвитку або ризиком їх виникнення та їхніх родин. 3. Біопсихосоціальний і функціональний підходи до розуміння розвитку дитини, урахування її індивідуальних можливостей, потреб, ресурсів і умов життєдіяльності. 4. Сімейноцентричний підхід та партнерська взаємодія «дитина – родина – фахівці».	2
2	Тема 2. Нормативно-правові, організаційні та командні засади системи раннього втручання. 1. Нормативно-правове забезпечення системи раннього втручання, основні принципи організації та надання відповідних послуг. 2. Організаційні форми, умови та етапи надання послуг раннього втручання дітям і родинам. 3. Міждисциплінарна командна взаємодія, розподіл професійних функцій і координація діяльності фахівців.	2
3	Тема 3. Раннє виявлення порушень і ризиків розвитку та комплексне функціональне оцінювання дитини. 1. Раннє виявлення порушень і ризиків	2

	розвитку дітей раннього віку. 2. Основні напрями та принципи комплексного оцінювання розвитку дитини з урахуванням її індивідуальних особливостей, можливостей і потреб. 3. Функціональне оцінювання дитини в природному середовищі та повсякденних життєвих ситуаціях.	
4	Тема 4. Оцінювання потреб, пріоритетів і ресурсів дитини та родини. 1. Сімейноцентричне оцінювання потреб, пріоритетів і ресурсів дитини та родини. 2. Врахування індивідуальних особливостей, можливостей і труднощів дитини, а також потреб, очікувань і ресурсів родини.	2
5	Тема 5. Планування та реалізація індивідуальної програми раннього втручання. 1. Визначення функціональних цілей та планування індивідуальної програми раннього втручання відповідно до потреб дитини й родини. 2. Рутинно-орієнтований підхід та інтеграція розвивальної підтримки у повсякденні активності дитини. 3. Домашнє візитування, консультування та коучинг батьків як форми підтримки їхньої компетентності.	2
6	Тема 6. Моніторинг розвитку дитини та оцінювання ефективності раннього втручання. 1. Відстеження динаміки розвитку та функціональних можливостей дитини. 2. Оцінювання досягнення визначених функціональних цілей і результативності заходів раннього втручання.	2
7-9	Тема 7. Психолого-педагогічна підтримка родини та забезпечення наступності допомоги дитині. 1. Психологічні особливості та потреби родин дітей з особливими освітніми потребами. 2. Форми й технології психолого-педагогічної підтримки батьків, розвиток їхньої компетентності та ресурсності. Партнерська взаємодія родини і фахівців у процесі підтримки дитини.	6
	Усього	18

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ заняття	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
		для денної форми
	Лабораторні заняття не передбачені*	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до семінарських занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної у вигляді тестування;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
1	Тема 1. Раннє втручання як система міждисциплінарної та сімейноцентричної допомоги дитині й родині. Міждисциплінарна команда та координація діяльності фахівців. Визначення індивідуальних цілей підтримки, їх реалізація у природному середовищі та повсякденних активностях дитини. Моніторинг результатів раннього втручання та забезпечення наступності подальшої підтримки.	14
2	Тема 2. Нормативно-правові, організаційні та командні засади системи раннього втручання. Партнерство фахівців із родиною, спільне визначення потреб, цілей і напрямів підтримки дитини. Забезпечення доступності, безперервності та наступності послуг раннього втручання	14
3	Тема 3. Раннє виявлення порушень і ризиків розвитку та комплексне функціональне оцінювання дитини. Визначення сильних сторін, труднощів, ресурсів і потреб дитини та родини для планування індивідуальної підтримки.	14
4	Тема 4. Оцінювання потреб, пріоритетів і ресурсів дитини та родини. Визначення пріоритетних напрямів підтримки та спільне формулювання цілей раннього втручання з урахуванням сильних сторін і можливостей дитини та сім'ї.	14
5	Тема 5. Планування та реалізація індивідуальної програми раннього втручання. Моніторинг результатів і коригування програми відповідно до динаміки розвитку дитини та змін потреб родини.	14
6	Тема 6. Моніторинг розвитку дитини та оцінювання	14

	ефективності раннього втручання. Аналіз ефективності індивідуальної програми, визначення потреби в її коригуванні відповідно до змін у розвитку дитини та потреб родини.	
7	Тема 7. Психолого-педагогічна підтримка родини та забезпечення наступності допомоги дитині. Забезпечення наступності допомоги та організація переходу дитини із системи раннього втручання до закладу дошкільної освіти.	4
	Разом	88

13. Індивідуальне завдання

Не передбачено планом.

14. Методи здобування освіти

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, практичних, занять, індивідуальних та групових консультацій.

Під час проведення лекцій та/або практичних занять використовуються такі словесні методи, як розповідь і пояснення.

До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація.

- **інструменти, обладнання та програмне забезпечення дисципліни :**

✓ *платформа Moodle* для розміщення навчальних матеріалів, завдань, тестів та організації комунікації між викладачем і студентами;

✓ *мультимедійні проєктори та екрани* для демонстрації презентацій, відеоматеріалів та інших візуальних матеріалів, що дозволяє зробити лекції більш наочними та динамічними;

✓ *програми для відеоконференцій: Zoom, Google Meet* для проведення (за виробничої необхідності) онлайн-лекцій, семінарів, практичних та консультацій.

- **методи навчання, які дозволяють формувати soft skills** (наприклад, робота в команді, робота в малих групах, ділові ігри, дебати, квести, кейс-методи, дискусії тощо).

✓ *робота в малих групах та командна робота*, що вимагає розподілу ролей, співпраці та взаємної відповідальності, розвиває навички комунікації, співробітництва та лідерства;

✓ *кейс-методи*, що передбачає аналізування реальних або змодельованих ситуацій, формує вміння приймати обґрунтовані рішення, аналізувати проблеми та знаходити ефективні шляхи їх вирішення.

✓ *ділові та рольові ігри*, зокрема моделювання ситуацій, що можуть виникнути в освітньому закладі.

✓ *дебати та дискусії*, що передбачають обговорення спірних питань з педагогіки, сприяють розвитку критичного мислення, навичок аргументації та публічних виступів, а також креативності, здатності до нестандартного мислення.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань здобувачів вищої освіти під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань здобувачів вищої освіти залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті.

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

16. Розподіл балів, які отримують студенти
Критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами опанування
навчальної дисципліни.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни «Технології раннього втручання та підтримки родин дітей з особливими освітніми потребам» за видами робіт

Види робіт/контролю	Перелік тем								
	Тема 1.	Тема 2.	Тема 3.	Тема 4.	Тема 5.	Тема 6.	Тема 7.		
	Практичне заняття								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Опитування	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Тестування			3		3		3		
Виконання практичних завдань	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1		
Всього за темами	7	7	10	7	10	7	22		
Диференційований залік	30								
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100								

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
3	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів здобування освіти. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
2	Питання розкрито неповністю, що свідчить про добре засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів здобування освіти, але студент допускає неточності при користуванні науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів здобування освіти у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
------	---------------------

3	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
2	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
1	Виконано завдання практичної роботи із помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (наприклад, $0,3 \times 10 = 3$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів здобування освіти у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів здобування освіти у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання диференційованого заліку у формі тестування

№	Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1	Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 30 = 30$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно

0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
--------	--	--

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них :

при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено від 70 до 100 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються так (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 70 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка»

17. Методичне забезпечення

1. **Шевчук В.В.** Конспекти лекцій для практичних занять з дисципліни **«Технології раннього втручання та підтримки родин дітей з особливими освітніми потребам»** для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності **А2 «Дошкільна освіта»** Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2026 р. 94 с

2. **Шевчук В.В.** Методичні рекомендації для практичних занять з дисципліни **«Технології раннього втручання та підтримки родин дітей з особливими освітніми потребам»** для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності **А2 «Дошкільна освіта»** Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2026 р. 54 с.

3. **Шевчук В.В.** Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни **«Технології раннього втручання та підтримки родин дітей з особливими освітніми потребам»** для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності **А2 «Дошкільна освіта»** Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2026 р. 54 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Сухіна І., Риндер І., Скрипник Т. Психологічна модель раннього втручання для дітей з аутизмом: посібник. Київ-Чернівці: «Букрек», 2020. 192 с.
2. Кукуруза Г.В. Психологічна модель раннього втручання: допомога сім'ям, що виховують дітей раннього віку з порушеннями розвитку: монографія. Харків: Планета-прінт, 2013. 244 с.

3. Панченко Т. Л. Раннє втручання як система комплексної допомоги дітям раннього та дошкільного віку [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5463
4. Раннє втручання. Напрацьовуємо стандарти надання послуги раннього втручання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rvua.com.ua/news/napratsovuemostandartinadannya-poslugi-rannogo-vtruchannya-409>
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України № 350-р від 22 травня 2019 р. «Деякі питання створення системи надання послуги раннього втручання для забезпечення розвитку дитини, збереження її здоров'я та життя» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/350-2019-%D1%80>
6. Bailey D. Inclusion in the context of competing values in early childhood education / D.Bailey, R. McWilliam, V.Buysse, P. Wesley // Early Childhood Research Quarterly. 1998. 13(1). pp. 27–47.
7. Cook R. Adapting early childhood curricula for children in inclusive settings (5th ed.). / R. Cook, A. Tessier, M. Klein. – Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall. 2010. 89 p.
8. DEC Recommended Practices: Indicators of Quality in Programs for Infants and Young Children with Special Needs and Their Families. Reston, VA: Division for Early Childhood, Council for Exceptional Children, 2013. 89 p.

Допоміжна

1. Бондар В.І. Особливості формування трудової компетентності розумово відсталих учнів: навчальний посібник. Київ: МПЛеся, 2010. 168 с.
2. Засенко В.В., Прохоренко Л.І. Освіта «особливих» дітей: стратегія розвитку. *Народна освіта*. 2023. №3-4, С. 48-52
3. Концепція «Нова українська школа». URL:<https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainskashkola>
4. Прохоренко Л., Баташева Н. Послуга раннього втручання в Україні: контент-аналіз проблеми. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови*. 2022. №1(21). С. 104-115.
5. Чеботарьова О.В. Допрофесійна підготовка як одна з умов соціалізації учнів з порушеннями інтелектуального розвитку. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови*. 2020. Вип. 15. С. 324-332.<https://lib.iitta.gov.ua/719951/1.pdf>
6. Компетентісно зорієнтована професійна підготовка майбутніх фахівців спеціальної та інклюзивної освіти : монографія / Н. В. Савінова, І. В. Середя, В.А. Кисличенко та ін. Миколаїв. – Миколаїв : видавець Румянцева Г. В., 2022. 188 с
7. Sereda I. V. Blended learning implementation during training the teachers of special education in the conditions of quarantine. *Information Technologies and Learning Tools*, 2022. № 88(2), 239– 254. <https://doi.org/10.33407/itlt.v88i2.4532>
8. Психолого-педагогічний супровід здобування освіти дітей з інтелектуальними порушеннями/навчально-методичний посібник / авт.: О. В. Чеботарьова, Г. О. Блеч, І. В. Гладченко, С. В. Трикоз, І.В. Сухіна, Н. А. Ярмола.: За наук. ред. О.В. Чеботарьової К., ІСПП імені Миколи Ярмченка НАПН України, 2018. 123 с
9. Синьов В.М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка. К., 2013. В 2-х ч. І ч. 242 с., ІІ ч. 214 с.
10. Скрипник Т.В. Феноменологія аутизму: Монографія. К.: Видавництво “Фенікс”, 2010. 320 с.
11. Шевчук В.В. Наукові основи вибору діагностичних методик дослідження дітей з різним ступенем аутизму. *Наукові перспективи*. 2025. № 5 (59). С. 2280-2292. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-5\(59\)-2280-2292](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-5(59)-2280-2292).
12. Шевчук В.В. Основи психологічної допомоги сім'ям, які виховують дітей з комплексними порушеннями розвитку. *Науковий вісник Львівського державного*

університету внутрішніх справ. Серія психологічна. 2024. № 1. С. 84-89. DOI <https://doi.org/10.32782/2311-8458/2024-1-12>

13. Шевчук В.В. Особливості емоційної стійкості психологів, що працюють з дітьми, які мають комплексні порушення розвитку. *Прояви резилієнтності на різних рівнях системи: сім'я, освіта, суспільство під час війни* : зб. наук. матеріалів І Міжнар. наук.-практ. конф., 23 листоп. 2023 р. Полтава : Нац. ун-т ім. Юрія Кондратюка, 2023. С. 107–111.
14. Шевчук В.В. Психофізіологічні аспекти стресу у осіб з особливими освітніми потребами. *Наукові перспективи*. 2025. № 3 (57). С. 1627–1640. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-3\(57\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-3(57)).
15. Шевчук В. В. Психологічний супровід дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами в умовах сучасної інклюзивної освіти. *Наукові інновації та передові технології*. 2026. № 6/58. С. 2412–2425. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-6\(58\)-2412-2424](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-6(58)-2412-2424)

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7933>
2. Раннє втручання <https://ei.kharkov.ua/osnovna-diyal-nist/navchannya>
3. Психологія раннього втручання <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/5134>
4. Раннє втручання <https://children.gov.ua/rannye-vtruchannya>